

Historia literatury polskiej: literatura staropolska i oświecenia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia literatury polskiej: literatura staropolska i oświecenia
Kod przedmiotu	09.2-WH-FP-HLP-1/5-K-S14_pNadGenCL08U
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	7
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ • dr Krystian Saja • dr hab. Radosław Sztyber, prof. UZ • dr Katarzyna Grabias - Banaszewska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	60	4	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Poznanie przez studenta specyficznych właściwości literatury staropolskiej i polskiego oświecenia, a w szczególności uzyskanie wiedzy o repartycji genologicznej, tematycznej, formalnej i odbiorczej tekstów literatury i kultury staropolskiej i polskiego oświecenia. Nabycie umiejętności stosowania wiedzy w praktyce badawczej na poziomie podstawowym.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1. Źródła kultury polskiej (X-XI w.).
2. Kształtowanie się kultury staropolskiej i wpływów obcych – łacińskich, czeskich, niemieckich, ruskich.
3. Początki literatury dotyczącej Polski – w języku łacińskim.
4. Literatura polska w wiekach XII – XV.
5. Literatura i kultura polska pod wpływami europejskimi – włoskimi i francuskimi – wieki XVI-XVII.
6. Nowy model literatury i kultury, czasy oświecenia – wieki XVIII i XIX (do roku 1830).

Metody kształcenia

Wykład: wykład informacyjny, analityczny, syntetyczny, konwersatoryjny, problemowy; ćwiczenia: dyskusja, rozmowa nauczająca, metoda problemowa, praca z tekstem źródłowym.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna twórczość wybitnych pisarzy polskich i obcych, rozumie jej znaczenie dla literatury i kultury	• KEP1_W08	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium	• Wykład • Konwersatorium
student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o procesie historycznoliterackim, najnowszych zjawiskach literackich oraz podstawowych założeniach ideowych i estetycznych poszczególnych epok i prądów	• KEP1_W06	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium	• Wykład • Konwersatorium

Opis efektu	Symbolce efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student potrafi rozpoznać i rozróżnić rozmaite gatunki i rodzaje tekstów	KEP1_U13	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium	Konwersatorium
student umie przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację tekstu z zastosowaniem typowych metod, uwzględniając kontekst społeczny i historycznokulturowy	KEP1_U14	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium	Konwersatorium
student wykrywa zależności między procesami społecznymi i kulturowymi a literaturą i zmianami językowymi	KEP1_U07	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium	- Wykład - Konwersatorium
student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	KEP1_K01	- bieżąca kontrola na zajęciach - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - sprawdziany ustne i pisemne podczas ćwiczeń	- Wykład - Konwersatorium
student ma kompetencje do swobodnego poruszania się w określonych obszarach kultury i literatury I Rzeczypospolitej	KEP1_K07	- bieżąca kontrola na zajęciach - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	- Wykład - Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Wykład: zdanie egzaminu końcowego; konwersatorium: zaliczenie kolokwiów i sprawdzianów.

Literatura podstawowa

Średniowieczna pieśń religijna polska, oprac. M. Korolko, Wrocław 1980, BN I/65

Średniowieczna proza polska, oprac. S. Vrtel-Wierczyński, Wrocław 1959, BN I/68

By czas nie zaćmił i niepamięć. Wybór kronik średniowiecznych, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1975

Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1987

Bogurodzica, oprac. J. Woronczak, wstęp językoznawczy E. Ostrowska, oprac. muzykologiczne H. Feicht, Wrocław 1962, BPP

Polskie wierszowane legendy średniowieczne, wyd. i oprac. S. Vrtel-Wierczyński, W. Kuraszkiewicz, Wrocław 1962, BPP

Michałowska T., *Średniowiecze*, Warszawa 1995

„Śmierci z Mistrzem dwojakie gadania...” Nieznany drukowany przekaz „Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią” z 1542 r., wyd. W. Wydra, Poznań 2018

Wydra W., *Polskie pieśni średniowieczne. Studia o tekstach*, Warszawa 2003 („Studia Staropolskie. Series Nova”, t. IV [LX])

Anonim tzw. Gall, *Kronika polska*, przełożył R. Grodecki, oprac. M. Plezia, Wrocław 1982, BN I/59

Kochanowski J., *Sobie śpiewam a Muzom... Antologia*, wybór K. Żukowska, Warszawa 1980

Antologia literatury sowizdrzalskiej XVI i XVII wieku, oprac. S. Grzeszczuk, Kraków 1985, BN I/186 (tu: Albertus z wojny)

Poetyka okresu renesansu. Antologia, wybór, wstęp i opracowanie E. Sarnowska-Temeriusz, Kraków 1982, BN II/205 (do wyboru teksty dwóch autorów)

Pelc J., „Treny” Jana Kochanowskiego, Warszawa 1969

Karpiński A., *Staropolska poezja ideałów ziemiańskich. Próba przekroju*, Studia Staropolskie XLIX, Wrocław 1983

Ziomek J., *Renesans*, Warszawa 1976 (lub późniejsze wydanie)

Antologia jarmarcznego romansu rycerskiego, oprac. J. Ługowska i T. Żabski, Wrocław 1992 (tu: Piękna Meluzyna. Cudowna historia o morskiej pannie i jej walecznym potomstwie)

Teatr polskiego renesansu. Antologia, oprac. J. Lewański, Warszawa 1988 (tu: Łukasz Górnicki, *Troas*; Piotr Ciekliński, *Potrójny z Plauta*)

Kubiak Z., *Medytacje Janicjusza*, Warszawa 1993

Modrzewski A.F., *Wybór pism*, oprac. Ł. Kurdybacha, Warszawa 1953

Rej M., *Pisma wierszem*, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1954, BN I/151

Rej M., *Żywot człowieka poczciwego*, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1956, BN I/152

Kochanowski J., *Pieśni*, oprac. L. Szcherbicka-Ślęk, Wrocław 1970, BN I/100

Kochanowski J., *Fraszki*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1957, BN I/163

Kochanowski J., *Treny*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1972, BN I/1

Sęp-Szarzyński M., *Rytmu abo wiersze polskie*, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1973, BN I/118

Błoński J., Mikołaj Sęp-Szarzyński a początki polskiego baroku, Kraków 1967

Górnicki Ł., *Dworzanin*, oprac. R. Pollak, Wrocław 1954, BN I/109

Ekes J., *Złota demokracja*, Warszawa 1987

Skarga P., *Kazania sejmowe*, oprac. J. Tazbir i M. Korolko, Wrocław 1972, BN I/70

Szymonowicz S., *Sielanki i pozostałe wiersze polskie*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1964, BN I/182

Pisarze polskiego oświecenia, pod red. T. Kostkiewiczowej i Z. Golińskiego, t. I – III, Warszawa 1992 – 1996

Klimowicz M., *Oświecenie*, Warszawa 1980 (lub inne wydanie)

Oświeceni o literaturze, oprac. T. Kostkiewiczowa i Z. Goliński, Warszawa 1995 (wybór)

Krasicki I., *Dzieła wybrane*, t. I – II, oprac. Z. Goliński, Warszawa 1989

(tu: Satyry, Bajki, Monachomachia, Myszeidos, Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki, Pan Podstoli, Powieści wschodnie)

Karpiński F., *Poezje*, oprac. T. Chachulski, Wrocław 1997

Brodziński K., *Wiersze wybrane*, oprac. P. Hertz, Warszawa 1966

Koźmian K., *Ziemiaństwo polskie*, oprac. P. Żbikowski, Kraków 2001

Czartoryski J., *Bard Polski*, [w:] idem, *Poematy i wiersze*, oprac. S. Kufel, Zielona Góra 2003

Szymanowski J., *Poezje*, oprac. S. Kufel, Warszawa 2018

Żbikowski P., *Klasycyzm postanisławowski*, Warszawa 1984

Przybylski R., *Klasycyzm i sentymentalizm po trzecim rozbiore (1795-1830)*, [w:] Witkowska, R. Przybylski, *Romantyzm*, Warszawa 1997

Trembecki S., *Sofiówka*, [w:] tenże, *Pisma wszystkie*, oprac. J. Kott, t. II, Warszawa 1953

Polska tragedia neoklasycystyczna, wybór i oprac. D. Ratajczak, Wrocław 1988

Libera Z., *Poezja polska XVIII w.*, Warszawa 1983

Libera Z., *Poezja polska 1800 – 1830*, Warszawa 1984

Świat poprawiać – zuchwałę rzemiosło. Antologia, oprac. T. Kostkiewiczowa i Goliński Z., Warszawa 1991

Człowiek oświecenia, red. M. Vovelle, tłum. zbior., Warszawa 2001

Kufel S., *Polski projekt. Oświecenie w I Rzeczypospolitej*, Warszawa 2021

Pokrzywniak J. T., *Wstęp*, [do:] I. Krasicki, *Satyry i listy*, wstęp J. T. Pokrzywniak, oprac. Z. Goliński, Wrocław 1988

Maćkowiak K., *Słownik a poezja. Z zagadnień świadomości leksykalno stylistycznej polskiego oświecenia*, Zielona Góra 2001, s. 15-38

Kostkiewiczowa T., *Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko*, Warszawa 1979

Niemcewicz J. U., *Pamiętniki czasów moich*, t. I, Warszawa 1957

Wirtemberska M., *Malwina czyli domyślność serca*, Kraków 2001

Krajewski M., *Podolanka*, Kraków 2002

Woronicz J. P., *Pisma wybrane*, oprac. M. Nesteruk, Z. Rejman, Wrocław 2002, BN I/299

Węgierski T. K., *Wiersze wybrane*, Kraków 2002

Kniażnin F. D., *Wiersze wybrane*, oprac. A. K. Guzek, Warszawa 1981

Potocki J., *Rękopis znaleziony w Saragossie*, tłum. S. Chojecki, oprac. L. Kukulski, t. I – II, Warszawa 1976

Outram D., *Panorama Oświecenia*, Warszawa 2008

Himmelfarb G., *Drogi do nowoczesności. Brytyjskie, francuskie i amerykańskie Oświecenia*, Warszawa 2018

Oświecenie nieoświecone. Człowiek, natura i magia, red. D. Kowalewska, A. Roćko, F. Wolański, Warszawa 2018

Konopczyński W., *Polscy pisarze polityczni XVIII wieku*, Kraków 2012

Smoleński W., *Przewrót umysłowy w Polsce wieku XVIII. Studia historyczne*, Warszawa 1923

Butterwick R., *Polska rewolucja a Kościół katolicki 1788 - 1792*, Kraków 2019

Literatura uzupełniająca

Uzupełniana w zależności od potrzeb i decyzji osoby prowadzącej:

Gruchała J., *Andrzeja Morsztyna gry z czytelnikiem (o pewnym typie wiersza enumeracyjnego)*, „Teksty Drugie” 1997, z. 4, s. 29-40

Opec B., *Żywot Pana Jezusa Krysta* [1522], wyd. W. Wydra, R. Wójcik, wstęp K. Krzak-Weiss, W. Wydra, R. Wójcik, Poznań 2014

Kozak P., *Wychować Boga. Estetyka antropologiczna Alexandra Gottlieba Baumgartena na tle myśli niemieckiej pierwszej połowy XVIII wieku*, Warszawa 2013

Wolff L., *Wynalezienie Europy Wschodniej. Mapa cywilizacji w dobie Oświecenia*, przeł. T. Bieroń, Kraków 2020

Brague R., *Królestwo człowieka. Geneza i klęska projektu nowożytnego*, przeł. W. Dłuski, Warszawa 2020

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 11-05-2022 10:03)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ